

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXVI. — Wydana i rozesłana dnia 23. maja 1900.

Treść: M 87. Rozporządzenie, tyczące się urządzenia stosunków osobistych poczmistrzów przy urzędach pocztowych I. i II. klasy.

87.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 19. maja 1900,

tyczące się urządzenia stosunków osobistych poczmistrzów przy urzędach pocztowych I. i II. klasy.

Jego c. i k. Apostolska Mość Najwyższem postanowieniem z dnia 17. maja 1900 raczył najmiłościwiej pozwolić, żeby poczmistrze przy nieskarbowych urzędach pocztowych I. i II. klasy, przez zamianowanie dekretami nominacyjnymi weszli w trwały stosunek służbowy przy zakładzie poczt i telegrafów, przez co staną się urzędnikami tegoż zakładu z szczególnymi zaszczytami i uprawnieniami; nadto raczył najmiłościwiej przychylić się, żeby zarządzone zostały potrzebne z tego powodu zmiany w postanowieniach o umundurowaniu funkcjonariuszów pocztowych na prowincji, wydanych na zasadzie Najwyższego postanowienia z dnia 14. stycznia 1891.

Na zasadzie tego Najwyższego postanowienia rozporządza się co następuje:

Artykuł I.

Stosunki osobiste poczmistrzów przy urzędach pocztowych I. i II. klasy urządzone są zamieszczonymi poniżej „Postanowieniami normalnymi, tyczącymi się stosunków służbowych i płac poczmistrzów”.

Pod nazwą „poczmiestrów” („ekspedyentów pocztowych”, „ekspedytorów pocztowych”) rozu-

mieją się także niewiasty, pełniące służbę tych kategorii, o ile w tym względzie nie jest inaczej postanowione.

Podobnież postanowienia wydane dla „urzędów pocztowych” stosują się także do urzędów tego rodzaju pełniących zarazem służbę telegraficzną a względnie telefoniczną.

Artykuł II.

Postanowienia normalne urządżają stosunki służbowe i płace poczmistrzów tylko o tyle, o ile chodzi o wykonywanie służby urzędowej (zaliczając do niej załatwianie czynności posługaczy urządzone rozporządzeniem z dnia 8. grudnia 1899, l. 58102, Dz. rozp. pocz. i tel. Nr. 128, jakoteż według okoliczności służby konduktorskiej). O ile poczmistrzom est lub będzie w przyszłości poruczona piecza o kursa pocztowe (służba zaprzęgów pocztowych) odnośny stosunek między zakładem poczt i telegrafów a poczmistrzem istniejący oceniać należy według postanowień dotyczącego kontraktu służbowego.

Artykuł III.

Postanowienia normalne nie stosują się do poczmistrzów dziedzicznych.

Wszelkie zarządzenia co do wymiaru płac, ryczałtowego urzędowego, zasiłków na manipulacje i dopłat do czynszów, jakoteż co do opróżniania się, administracji i obsadzania nąpowrót posad służbowych dziedzicznych zastrzeżone są decyzyi Ministerstwa handlu.

Artykuł IV.

Również nie stosują się postanowienia normalne:

- a) do poczmistrzów oddających się niedozwolnemu zatrudnieniu pobocznemu (§. 20);
- b) do poczmistrzów, którzy nie mogą lub nie chcą pełnić służby osobiście i
- c) do osób prawnych, będących właścicielami urzędów pocztowych I. lub II. klasy.

Poczmistrze pod lit. a) i b) wzmiarkowani, przy urzędach pocztowych I. lub II. klasy posady mający, pozostaną teraz na swojem obecnem kontraktowem stanowisku i pobierać będą place urzędowe, kontraktem ustanowione; jeżeli się zrzekną niedozwolonego zatrudnienia pobocznego i zdecydują się wykonywać zawód poczmistrzowski a względnie jeżeli z udowodnieniem swojego uzdolnienia do służby, zgłoszą się do sprawowania służby osobiście, zostaną dodatkowo wpisani w Skład osobowy poczmistrzów.

Osobom prawnym pod lit. c) wzmiarkowanym wypowiedzieć należy służbę pocztową (i telegraficzną) półrocznie, najpóźniej aż do 31. grudnia 1904.

Artykuł V.

Posiadacze instalowani obecnie na urzędach pocztowych III. klasy, którzy na zasadzie postanowień §. 3 instrukcji o służbie przewozowej pocztowej na gościnnach (rozporządzenie z dnia 30. czerwca 1884, l. 7061, Dz. roz. pocz. i tel. Nr. 42) mają prawo używania tytułu „poczmistrz“, zatrzymają ten tytuł *ad personam*, pozostawać jednak będą w teraźniejszym kontraktowym stosunku służbowym do zakładu poczt i telegrafów.

Jeżeli złożyli egzamin na ekspedytorów, zastrzeżone im jest prawo ubiegania się o posadę poczmistrza II. klasy.

Tytuł „poczmistrz“ zatrzymają *ad personam* także teraźniejsi posiadacze urzędów dostawy zapęków pocztowych.

Artykuł VI.

I. Podstawę do oznaczenia kolej przy pierwszym zamieszczeniu poczmistrzów w Składzie osobowym, który stosownie do §. 10 Postanowień normalnych ma być wygotowany, stanowią następujące okoliczności a to w podanym porządku:

1. Klasa i stopień urzędu, którego dotyczący poczmistrz jest przełożonym, tak, że w okregu każdej dyrekcyi poczt i telegrafów najprzód na czele listy umieszczeni będą mają wszyscy posiadacze urzędów pocztowych I. klasy, 1. stopnia (z tymczasowem zaliczeniem poczmistrzów, których stosownie do

artykułów III. i IV. nie bierze się na uwagę), następnie w ten sam sposób wpisuje się posiadaczy urzędów pocztowych II. klasy, 2. stopnia.

W obrębie każdego stopnia za podstawę do uszykowania pomiędzy sobą poczmistrzów do tego stopnia należących przyjąć należy:

2. długość czasu służby w przymiotnie poczmistrza (ekspedyenta pocztowego); w przypadkach wątpliwych,

3. długość całkowitego czasu służby (licząc od złożenia egzaminu ekspedytorskiego); nakoniec gdy i te długości są równe.

4. wysokość sumy ogólnej teraźniejszego wynagrodzenia.

II. Kolej następstwa tym sposobem otrzymaną zachować należy ściśle przy pierwszym zamieszczeniu poczmistrzów na posadach systemizowanych, stosownie do §. 10 postanowień normalnych w poszczególnych klasach a względnie stopniach składu osobowego poczmistrzów. Jednakże tych posiadaczy urzędów pocztowych I. i II. klasy, których stosownie do postanowień artykułów III. i IV. nie bierze się na uwagę, nie trzeba w Składzie osobowym rzeczywiście wpisywać i posady, na tych posiadaczy poczt przypadające, mają tymczasowo pozostać nieobsadzone w dotyczącej klasie, stopniu i numerze kolej.

Posady, stosownie do Postanowień I. II na razie nie obsadzone w Składzie osobowym mają być obsadzane postępowo albo przez późniejsze zamieszczenie nie uwzględnionych pierwotnie posiadaczy urzędów pocztowych I. i II. klasy (artykuł IV, lit. a) i b) albo w miarę stanowczego ubywania takich posiadaczy (artykuł IV, lit. a) aż do c).

Artykuł VII.

Poczmistrze zamieszczeni w Składzie osobowym na mocy artykułu VI, którzy po dzień 1. stycznia 1900 wysłużyli w przymiotnie poczmistrzów (ekspedyentów pocztowych) więcej niż 25 a względnie 30, 35 lub 40 lat, pobierać będą od tego terminu dodatek osobisty w kwocie 100 a względnie 200, 300 lub 400 K.

Rzeczone dodatki osobiste będą uchylane w miarę uzyskiwania wyższej pensji (dodatku z powodu dawności służby).

Artykuł VIII.

I. Poczmistrze, którzy obecnie tytułem płacy za służbę pocztową (telegraficzną i telefoniczną), pobierają ogółem więcej, niżby według postanowień normalnych (§. 3) mieli pobierać tytułem pensji, z doliczeniem dodatku osobistego, gdyby się należał stosownie do artykułu VII, pobierać będą różnice między temi obiema kwotami jako dodatek uzupełniający, który w miarę uzyskania wyższej płacy (dodatku z powodu dawności służby) będzie zmniejszany albo zostanie całkiem uchylony.

II. Jeżeli zaś ryczałtowe urzędowe urzędu pocztowego, przypadające na zasadzie postanowień normalnych, wynosi mniej jak kwota teraźniejszego ryczałtowego łącznie z dodatkiem na czynsz najmu, jeżeli jest płacony, nowe ryczałtowe urzędowe wymierzyć należy (według okoliczności z uchyleniem dotychczasowego dodatku na czynsz najmu) w kwocie dotychczasowego ryczałtowego urzędowego (według okoliczności dotychczasowego ryczałtowego urzędowego z doliczeniem dodatku na czynsz najmu). Ten jednak wyjątkowo wyższy wymiar służy tylko dotyczącemu teraźniejszemu poczmistrzowi, dopóki pozostaje przy tym samym urzędzie.

Artykuł IX.

Od złożenia egzaminu poczmistrzowskiego w §. 15 Postanowień normalnych wzmiarkowanego uwołnieni są:

1. poczmistrze, którzy ze skutkiem przynajmniej dostatecznym złożyli egzamin do ruchu;

2. poczmistrze, którzy przy pierwszym zestawianiu umieszczeni zostali w I. klasie Składu osobowego poczmistrzów;

3. poczmistrze, którzy przy pierwszym zestawianiu umieszczeni zostali w II. klasie Składu osobowego, jeżeli po czasokresie pierwszego zestawienia wysłużyli już trzy lata w przyimioce poczmistrzów (ekspedyentów pocztowych).

Artykuł X.

Udzielanie poczmistrzom urlopów aż do czterech tygodni trwających a względnie, jeżeli prosiący o urlop ponosi koszt zastępstwa, aż do trzech miesięcy trwających, należy do zakresu działania dyrekcji poczt i telegrafów.

Uprawnienie dyrekcji poczt i telegrafów pod względem przenoszenia (zamiany służby) poczmistrzów ocenia się podług prawideł, które pod tym względem stosują się do podległych urzędników ruchu.

Artykuł XI.

Paragrafy porządku służbowego z roku 1852 a względnie instrukcji urzędowej dla c. k. zawiadowców urzędów pocztowych wzmiarkowane w §. 21 a względnie 18 Postanowień normalnych dodrukowane są do Postanowień normalnych jako załączka 1 i 2.

Artykuł XII.

Pod względem postępowania z kaucyjami służbowymi, mianowicie zaś pod względem terminu i sposobu składania kaucji, stosują się odpowiednio w ogóle postanowienia „Instrukcji o postępowaniu z kaucyjami w c. k. dyrekcjach pocztowych i kasach dyrekcji pocztowych” (rozporządzenie z dnia 21.

stycznia 1883, l. 40118/82, Dz. roz. pocz. i tel. Nr. 29 z r. 1883), tudzież przepisów w tym przedmiocie później wydanych.

Upoważnienie nadane dyrekcjom poczt i telegrafów pod względem zezwalania na składanie ratami kaucji służbowych, jakież uzupełniania kaucji służbowej rozszerza się na poczmistrzów w ten sposób, że ci obowiązani są zabezpieczyć niezwłocznie najmniej połowę kaucji służbowej.

Poczmistrze, którym oprócz służby urzędowej jest lub będzie poruczona także służba zaprzęgów pocztowych a względnie piecza o kursie pocztowe, odpowiadają ze swojej kaucji służbowej także za zobowiązania z tej gałęzi służby wynikające. W przypadkach tych kaucję złożyć należy zawsze w całkowitej kwocie.

Artykuł XIII.

Dotychczasowe postanowienia o uprawnieniu poczmistrzów i ekspedyentów pocztowych do noszenia munduru służbowego, jakież przepis o umundurowaniu (rozporządzenie z dnia 17. lutego 1891, l. 774, Dz. roz. pocz. i tel. Nr. 17) uchylają się o tyle, że

1. poczmistrze zaliczeni do II. klasy Składu osobowego, którzy dotychczas mieli prawo nosić dwie rozety jako odznaki dystynkcji, mogą zatrzymać i nadal te odznaki dystynkcji i że

2. poczmistrzom nie zamieszczonym w Składzie osobowym poczmistrzów, jakież ekspedyentom pocztowym, którzy obecnie posiadają prawo noszenia munduru, pozwala się i nadal nosić ten mundur w służbie.

Postanowienia powyższe nie naruszają przepisów szczególnych, tyczących się osobnego munduru galowego dozwolonego poczmistrzom dziecięcym i utrzymywaczom zaprzęgów pocztowych.

Artykuł XIV.

Postanowienia normalne mają wejść w wykonanie w ogólności w okręgu każdej dyrekcyi po uszczecznionem rzeczywiście wygotowaniu Składu osobowego poczmistrzów, jednakże

1. co do wymiaru pensji i ryczałtów urzędowych od dnia 1. stycznia 1900 a

2. co do należytości za służbę nocną od dnia 1. lipca 1900.

Od tych samych terminów uchylają się postanowienia rozporządzenia normalnego z dnia 20. czerwca 1873, l. 19664 (Dz. roz. pocz. i tel. Nr. 25), tudzież „Instrukcji o służbie przewozu poczty na gościcach” (rozporządzenie z dnia 30. czerwca 1884, l. 7061, Dz. roz. pocz. i tel. Nr. 42), znajdującej w sprzecznosci z postanowieniami normalnymi, jakież wszelkie inne rozporządzenia, przepisy i zarządzenia, o ile dotyczą spraw postanowieniami normalnymi urządzone.

Postanowienia normalne

tyczące się

stosunków służbowych i płac poczmistrzów.

§. 1.

Poczmistrze są samodzielnymi i odpowiedzialnymi przełożonymi urzędów pocztowych I. i II. klasy. Pod względem służby wykonawczej podlegają bezpośrednio odnośnym dyrekcjom pocztowym i telegraficznym i obowiązani są wykonywać służbę urzędową według przepisów powszechnie obowiązujących, jakież według szczególnych poleceń, wydanych przez dyrekcję poczt i telegrafów dla urzędu, przy którym są mianowani.

Poczmistrze mianowani są dekretami nominalnymi. Przez mianowanie wchodzi mianowany w stały stosunek służbowy do zakładu poczt i telegrafów i stosunek ten może być rozwiązyany tylko pod warunkami w rozporządzeniu niniejszym ustalonymi (§§. 36 aż do 39). Poczmistrze są urzędnikami zakładu poczt i telegrafów, którym nadane są zaszczyty i uprawnienia w postanowieniach normalnych określone.

§. 2.

Płace poczmistrzów są po części zwyczajne, po części nadzwyczajne (poboczne).

Do płac zwyczajnych należą:

1. pensya;
2. ryczałtowe urzędowe;
3. zasiłki na czynności manipulacyjne, stosownie do osobnych przepisów;
4. ryczałtowe dla sług (stosownie do postanowień rozporządzenia z dnia 8. grudnia 1899, l. 58102, Dz. roz. pocz. i tel. Nr. 128);
5. dodatki z powodu dawności służby.

Do płac zaś nadzwyczajnych należą:

6. zapłaty posłańców (stosownie do postanowień §. 18 rozporządzenia z dnia 8. grudnia 1899, l. 58102, Dz. roz. pocz. i tel. Nr. 128);
7. należytości za służbę nocną i
8. ryczałtowe na asystencję za konwojowanie poczty w pociągach kolej żelaznych lub za wykonywanie służby pocztowej kolejowej przez poczmistrza lub przez ekspedytora pocztowego ze względu na stosunki w tej mierze decydujące.

§. 3.

Pensya stanowi wynagrodzenie poczmistrzów za ich osobiste czynności służbowe przy wykonywaniu służby urzędowej i nią kierowaniu.

Wysokość pensyi zależy od stopnia, który poczmistrz zajmuje w Składzie osobowym i wynosi:

dla klasy II. Składu osobowego poczmistrzów	
w 2. stopniu	1400 K
„ 1. „	1600 „ a
dla klasy I. Składu osobowego poczmistrzów	
w 4. stopniu	1800 K
„ 3. „	2000 „
„ 2. „	2200 „
„ 1. „	2400 „

§. 4.

Ryczałtowe urzędowe służą:

1. Na opłacenie czynszu najmu za lokale urzędowe;

2. na sprawienie i dokupowanie sprzętów, o ile nie są dostarczane z urzędem;

3. na pokrycie kosztów opalania i oświetlania lokal urzędu, tудzież wszelkich innych wydatków łączących się ze sprawowaniem czynności urzędowych.

§. 5.

Ryczałtowe urzędowe wymierzane będzie w każdym przypadku stosownie do klasyfikacji urzędu pocztowego postanowionej na zasadzie przepisów §§. 16 aż do 20 rozporządzenia z dnia 30. listopada 1899, l. 62885, Dz. roz. pocz. i tel. Nr. 124 i ma wynosić:

Dla urzędów pocztowych	w okręgach dyrekcyi poczt i telegrafów w Berlinie, Pradze i Wiedniu	w okręgach innych dyrekcyi
	k o r o n	
Klasa II, stopień 2 . .	400	360
" " " 1 . .	500	450
" I, " 4 . .	600	540
" " " 3 . .	720	660
" " " 2 . .	840	780
" " " 1 . .	960	900

Termin płatności ryczałtowego urzędu, które ma być inaczej wymierzone z powodu zmiany klasyfikacji, przypada w tym czasokresie, od którego zmiana klasyfikacji wchodzi w wykonanie, przeto z reguły dnia 1. stycznia tego roku, który następuje po peryodzie regulacji; w razie ustanowienia nowego urzędu w ciągu peryodu regulacji (§. 19 a względnie 20 rozporządzenia z dnia 30. listopada 1899, l. 62885, Dz. roz. pocz. i tel. Nr. 124) w dniu otwarcia urzędu.

Po upływie każdego peryodu regulacji przesłać należy Ministerstwu bandlu wykaz zmian, które z powodu regulacji poldziału na klasy zaszły w wymiarze ryczałtowego urzędu pocztowego I. i II. klasy.

§. 6.

W tych urzędach pocztowych, w których ilość jednostek pracy, objętych ll. 13 aż do 18 §u 3go rozporządzenia z dnia 30. listopada 1899, l. 62885, Dz. roz. pocz. i tel. Nr. 124 wynosi najmniej 25 a

względnie 50 procentów wykazanej rocznej sumy jednostek pracy, ryczałtowe urzędowe wymierza się w każdym przypadku w kwocie o 25 a względnie 50 procentów większej.

Natomiast w tych urzędach pocztowych, którym lokal urzędu dostarczony jest bezpłatnie z urzędu, przyznaje się tylko połowę normalnego ryczałtowego urzędu. W tym względzie można dyrekcje poczt i telegrafów upoważnić do najęcia z urzędu lokal urzędu pocztowego dla tych urzędów pocztowych nieskarbowych, które znajdują się w siedzibie urzędów pocztowych i telegraficznych skarbowych. Postanowienie to może być stosowane także do innych urzędów pocztowych, w których koszta najmu lokal urzędu pocztowego są stosunkowo bardzo wysokie.

§. 7.

Ekspedytorowi pocztowemu mianowanemu poczmistrzem wypłacać należy pensję od 1. tego miesiąca, który nastąpi po mianowaniu.

Co do asygnowania wyższych pensji poczmistrzom, znajdującym się już w Składzie osobowym, odsyła się do §. 11.

Pobór pensji (dodatku z powodu dawności służby) ustaje w przypadku wystąpienia ze służby od końca tego miesiąca, w którym dotyczący wystąpił ze służby w jakikolwiek sposób.

Ryczałtowe urzędowe asygnować należy *pro rata temporis*, licząc miesiąc średnio po 30 dni.

§. 8.

Poczmistrze, pobierający pensję pierwszego stopnia II. klasy, mają prawo dostawać po każdym pięciu latach w tym stopniu wysłużonych dodatki z powodu dawności służby, wynoszące po 100 K; podobnie poczmistrzom pobierającym pensję 1. stopnia I. klasy przyznaje się po każdym pięciu latach w tym stopniu wysłużonych dodatki z powodu dawności służby wynoszące po 200 K.

Dodatki z powodu dawności służby nie powinny przenosić ogółem w klasie II. 300 K, w klasie I. 400 K i w miarę uzyskiwania wyższej pensji mają być uchylane.

§. 9.

Czynność służbową, którą wykonać należy w czasie pomiędzy godziną 10 wieczorem a godziną 5 zrana a którą wykonywa poczmistrz lub ekspedytor pocztowy, daje prawo do poboru osobnej należytości za służbę nocną.

Do wymierzenia należytości za służbę nocną stanowczą jest ta okoliczność, czy służba nocna trwa: 1. aż do 30 minut, czy 2. aż do dwóch godzin, czy też 3. dłużej niż dwie godziny.

Należytość za każdą rzeczywiście spełnioną służbę nocną wynosi w przypadku 1: 25 h, w przypadku 2: 50 h, w przypadku 3: 1 K. Należytości te wymierzane będą osobno za każdy szczególny przypadek, jednak w ten sposób, żeby całkowita należytość jednego funkcyonariusza za jedną noc nie przenosiła 1 K.

Należytości za służbę nocną, które w poszczególnych urzędach pocztowych stosownie do zarządzenia, przez przełożoną dyrekcję poczt i telegrafów pod względem zaprowadzenia i trwania службы nocnej wydanego rzeczywiście zasłużono, wypłacać należy z końcem każdego tygodnia na zasadzie kwotowanej konsygnacji poszczególnych odbiorców i brać odpowiednio w rachunek.

§. 10.

Poczmistrze instalowani przy urzędach pocztowych I. i II. klasy stanowią w okręgu każdej dyrekcyi poczt i telegrafów osobny Skład osobowy a mianowicie zawsze tyle posad poczmistrzowskich uważać należy za systemizowane zgodnie ze Składem osobowym, ile ich odpowiada całkowitej ilości urzędów pocztowych nieskarbowych I. i II. klasy, znajdujących się w okręgu. Ten Skład osobowy poczmistrzów dzieli się na dwie klasy, w taki sposób, że ilość posad systemizowanych dla II. a względnie I. klasy Składu osobowego odpowiada istniejącej w odnośnym czasie rzeczywistej ilości urzędów pocztowych II. a względnie I. klasy.

Klasa II. Składu osobowego obejmuje dwa stopnie, na które rozdzielić należy jednostajnie ogólną ilość posad systemizowanych (z zaliczeniem nadwyżki, gdyby była, do niższego stopnia).

Klasa I. dzieli się na cztery stopnie. Ilość posad przypadających na poszczególne stopnie tej klasy ustanawia poszczególnie co pewien czas Ministerstwo handlu.

§. 11.

Celem zapelniania ubytków, jakie w ciągu roku zajdą w poszczególnych stopniach I. klasy, jakoteż w 1. stopniu II. klasy Składu osobowego poczmistrzów przez wystąpienie niektórych poczmistrzów (§. 36), tudzież celem wyrównania wyboczeń we właściwych składach poszczególnych stopni, o ile wyboczenia takie zdarzyły się albo w ciągu roku w skutek stanowczego wcielenia urzędu pocztowego nowo ustanowionego albo po upływie trzechletniego peryodu regulacji w skutek zmiany podziału na klasy, Skład osobowy poczmistrzów regulowany być ma w okręgu każdej dyrekcyi poczt i telegrafów co pół roku a to dnia 1. stycznia i dnia 1. lipca każdego roku w taki sposób, że poczmistrzom, których w skutek nominacji lub stopniowego posunięcia zalicza się do wyższej klasy (§. 13) lub do wyższego stopnia, wypłacać należy wyższą pensję

od 1. stycznia a względnie od 1. lipca z uchyleniem dotyczącej pensji od końca grudnia a względnie od końca czerwca.

Za podstawę do uregulowania Składu osobowego brać należy systemizowane i rzeczywiste Składy osobowe w poszczególnych klasach i stopniach według ich stanu w dniu 15. grudnia a względnie 15. czerwca przed regulacją.

Ubytki, które w skutek regulacji Składu osobowego nastąpią w 2. stopniu II. klasy Składu osobowego poczmistrzów pokrywać należy przez mianowanie odpowiedniej ilości ekspedytorów pocztowych do ubiegania się uprawnionych (§. 12) a to w każdym z osobna przypadku, stosownie do potrzeby i ogólnego ubytku w Składzie osobowym poczmistrzów.

§. 12.

Uprawnionymi do ubiegania się o posady poczmistrzów są:

Do ubiegania się o posady I. klasy Składu osobowego: poczmistrze płci męskiej II. klasy Składu osobowego, którzy złożyli pomyślnie egzamin na poczmistrzów; do ubiegania się o posady II. klasy Składu osobowego: ekspedytorowie pocztowi.

Ekspedytorowie pocztowi mianowani ekspedyentami przy urzędach pocztowych III. klasy nie tracą uprawnienia do ubiegania się o posady poczmistrzów.

§. 13.

Opróżnione posady poczmistrzów w 2. stopniu II. klasy Składu osobowego obsadzają się przez mianowanie; podobnież przez mianowanie posuwa się poczmistrzów z II. do I. klasy Składu osobowego; przenosi się poczmistrzów do wyższego stopnia tej samej klasy przez stopniowe posuwanie.

I. Mianuje się na podstawie poprzedniego ubiegania się kandydatów. Pod tym względem stosują się następujące postanowienia:

1. Gdy chodzi o mianowania w 4. stopniu I. klasy, dyrekcyje pocztowe i telegraficzne wiuny najpóźniej aż do 1. grudnia a względnie 1. czerwca każdego roku uwiadomić uprawnionych do ubiegania się kandydatów swego okręgu przez ogłoszenie w dzienniku rozporządzeń okólnikowych lub w inny stosowny sposób, ile posad ma być obsadzonych, a to z oznajmieniem, o ile to jest możliwe, w których siedzibach służbowych posady będą najpierw obsadzone i z wyznaczeniem ostatecznego terminu do podawania prośb na dzień 15. grudnia a względnie 15. czerwca.

2. Konkurs na posady opróżnione w 2. stopniu II. klasy ogłaszać należy, gdy tego zajdzie potrzeba, w dzienniku rozporządzeń pocztowych i telegraficznych (a według okoliczności w dzienniku rozporządzeń okólnikowych) z wyznaczeniem odpo-

wiedniego terminu do ubiegania się (od trzech do sześciu tygodni) i zarazem, o ile to jest możliwe, wymienić szczegółowo miejsca służby, które jak to jest do przewidzenia, będą uwzględnione.

3. Przy wyborze pomiędzy kilku kandydatami do ubiegania się uprawnionymi, dyrekcyje poczt i telegrafów winny wprawdzie trzymać się w ogóle kolej nastepstwa, zarazem jednak mają głównie uwzględniać także następujące okoliczności:

- a) pełnienie służby odznaczające się znakomicie;
- b) lepszą cenzurę z egzaminów zawodowych;
- c) wyższe wykształcenie szkolne.

Kara dyscyplinarna jeszcze trwająca niedopuszcza mianowania.

II. Posuwanie stopniowe następuje bez poprzedniego ubiegania się według kolej nastepstwa w Składzie osobowym. Jednakże tych, którzy prawnocnem orzeczeniem komisji dyscyplinarnej ukarani zostali pozbawieniem stopniowego posuwania się, pomija się stosownie do postanowień tego orzeczenia.

§. 14.

Przymyka się wprawdzie za zasadę, że poczmistrze I. klasy pełnić mają obowiązki z reguły przy urzędach pocztowych I. klasy a poczmistrze II. klasy z reguły przy urzędach pocztowych II. klasy. Dyrekcyom poczt i telegrafów zastrzega się jednak pozostawianie wyjątkowo poczmistrzów także w razie posunięcia ich do I. klasy przy urzędzie pocztowym II. klasy, który dotychczas prowadzili lub załatwianie przy urzędach pocztowych I. klasy poczmistrzów II. klasy do ubiegania się uprawnionych.

Jeżeli w skutek regulacji klasyfikacji urząd pocztowy I. lub II. klasy cofnięty zostanie do III. klasy a jak to jest do przewidzenia, wypadek ten jest tylko przemijający, dyrekcyje poczt i telegrafów upoważnione są zostawić dotyczącego poczmistrza przy tym urzędzie i zostawić mu jego tytuł, pensję i miejsce w Składzie osobowym a dopóki trwa ten stosunek, prowadzić go należy *extra statum*, co się zaś tyczy ryczałtowego urzędu, asygnować je należy podług wymiaru ustanowanego dla drugiego stopnia II. klasy.

Lecz jeżeli okoliczności pozwalają przewidywać, że dotyczący urząd pocztowy pozostanie trwałe w III. klasie, poczmistrza przenieść należy z urzędu do urzędu pocztowego I. lub II. klasy, mianowicie zaś, o ile to jest możliwe, do urzędu pocztowego tej klasy, do której należał urząd pocztowy do III. klasy cofnięty.

§. 15.

Postanowienia tyczące się egzaminu na poczmistrzów, przepisanego do uzyskania posady w I. klasie Składu osobowego poczmistrzów wydane będą osobnem rozporządzeniem.

§. 16.

Poczmistrze mają po mianowaniu złożyć przysięgę służbową w ręce urzędnika, którego dyrekcyje poczt i telegrafów do tego wyznaczy; gdy zostają posunięci do I. klasy Składu osobowego, należy im jedynie przypomnieć złożenie tej przysięgi.

§. 17.

Poczmistrze obowiązani są złożyć kaucję służbową, która służy za rękojmię ich zobowiązania w obec zakładu poczt i telegrafów, wynikających z ich stosunku służbowego.

Składający kaucję nadaje dyrekcyi poczt i telegrafów prawo pokrywania z niej (§. 46) bez dalszego postępowania lub wyroku sądowego wszelkich pretensji ze stosunku służbowego wynikających (licząc tu także pretensje z tytułu zaliczka na pensję).

Kaucję służbową złożyć należy jako kaucję „do teraźniejszej posady i do każdej następnej, do której przywiązane jest złożenie kaucji“.

Kaucja poczmistrzów II. klasy wynosi 800 K, kaucja poczmistrzów I. klasy 1200 K.

§. 18.

Poczmistrze są odpowiedzialni za ścisłe wypełnianie przepisów służbowych i instrukcji. Są obowiązani wykonywać służbę urzędową osobiście, jakoteż, o ile tą służbę wykonywają pomochnicy, kierować nią i nadzorować ją stosownie do istniejących przepisów służbowych.

Przedewszystkiem obowiązani są załatwiać osobiście czynności kasowe.

Jeżeli dalsze bezzarzutne sprawowanie służby jest urządzone, poczmistrze mają prawo oddalenia się od urzędu na czas aż do trzech dni bez pozwolenia przełożonej dyrekcyi poczt i telegrafów.

Zresztą, aż do wydania osobnej instrukcji służbowej, postanowienia §§. 3, 4, 6, 11, 12, 13, 16 i 21 instrukcji urzędowej dla c. k. zawiadowców urzędów pocztowych, wydanej rozporządzeniem Ministerstwa handlu z dnia 14. lutego 1851, l. 657, Dz. roz. Nr. 24, mają być odpowiednio stosowane do poczmistrzów (jakoteż do ekspedytorów pocztowych, którym administracja urzędów pocztowych jest poruczona).

§. 19.

Poczmistrze przy urzędach pocztowych II. klasy, o ile nie są obowiązani trzymać stałego egzaminowanego pomochnika, mogą pod swojen kierownictwem i swoją odpowiedzialnością zatrudniać osoby płci męskiej lub żeńskiej, do grona ich domowni-

ków należące, zaufania godne, które przynajmniej szkołę ludową całkiem skończyły, jako pomocników (pomocników pocztowych).

O pomocniku pocztowym, którego zamierzono zatrudniać, należy uwiadomić przełożoną dyrekcję poczt i telegrafów, jej zaś służy prawo wzbronienia z ważnych powodów zatrudniania tej osoby.

Pomocnicy pocztowi zatrudniani być mają z reguły na rachunek poczmistrza. Gdy jednak zchodzi potrzeba przyjęcia pomocnika w urzędzie pocztowym II. klasy a niema potrzeby utrzymywania stałego egzaminowanego pomocnika (ekspedytora pocztowego), można dotyczącym poczmistrzom wyznaczyć zasiłki na manipulacje w kwocie aż do 500 K.

§. 20.

Poczmistrzom nie wolno zajmować się żadnym zatrudnieniem pobocznem albo też oddawać się takiemu przedsiębiorstwu lub mieć udział w takim, które

1. stosownie do swego rodzaju lub odnośnie do stanowiska może uzasadniać domniemanie stronności w wykonywaniu służby, albo

2. sprzeciwia się przyzwoitości lub zewnętrznej godności poczmistrza, albo

3. zabiera poczmistrzowi czas potrzebny do ścisłego dopełniania obowiązków zawodu.

O dopuszczalności zatrudnienia pobocznego decyduje dyrekcja poczt i telegrafów z dozwoleniem odwołania się do Ministerstwa handlu.

O przyjęciu mandatów do ciał reprezentacyjnych publicznych uwiadomić należy wcześniej dyrekcję poczt i telegrafów.

§. 21.

Postanowienia §§. 14, 15, 16, 17 i 18 Porządku służbowego dla urzędników i sług III. sekcji Ministerstwa handlu podlegających, wydanego rozporządzeniem Ministerstwa handlu z dnia 16. grudnia 1852, l. 2649, Dz. roz. pocz. i tel. Nr. 100 stosują się także do poczmistrzów.

§. 22.

Poczmistrzynie, którym wolno także po wyjściu za mąż pozostać w służbie (§. 36, l. 2), obowiązane są złożyć przed wyjściem za mąż deklarację swego narzeczonego, sądzień lub notarialnie uwierzytelioną, w której tenże ma oświadczyć, że osnowa postanowień normalnych jest mu znana i że przystaje na to, żeby jego przyszła małżonka pozostała nadal w swoim stosunku służbowym i podlegała prawidłom postanowień normalnych lub przepisom, któreby na ich mienie zostały wydane.

Ekspedytorki pocztowe zamężne, ubiegające się w myśl §. 12 o posadę poczmistrza, winny do swego podania kandydackiego dołączyć deklarację swego małżonka odpowiednią postanowieniom powyższym.

§. 23.

Wyjawszy przypadki w §. 18, ustęp trzeci i §. 20, ustęp ostatni oznaczonych, tudzież przypadki nieobecności w służbie z powodu powołania na ćwiczenia wojskowe lub choroby należycie udowodnionej, żadnemu poczmistrzowi nie wolno uchylać się bez uzyskania szczególnego urlopu od wykonywania obowiązków służbowych.

Koszta zastępstwa, gdyby było potrzebne z powodu uzyskania urlopu, ponosić ma poczmistrz. Nie jest jednak do tego obowiązany, jeżeli prosi o urlop dla poratowania nadwątlonego zdrowia lub dla załatwienia pilnych spraw rodzinnych a urlop ma trwać nie dłużej jak cztery tygodnie.

§. 24.

O każdej nieobecności w służbie donieść należy dyrekcji poczt i telegrafów raportem służbowym. Można tego zaniechać, jeżeli przyczyną nieobecności w służbie jest choroba a postarano się, żeby służba odbywała się ciągle bezzatrutnie i nieobecność nie trwa dłużej jak ośm dni.

Jeżeli nieobecność w służbie z powodu choroby trwa dłużej niż ośm dni, poczmistrz złożyć winien świadectwo lekarskie; jednakże można złożyć świadectwa lekarskiego także w przypadkach krótszej nieobecności w służbie.

§. 25.

Wszelka nieobecność w służbie, nieusprawiedliwiona stosownie do postanowień powyższych, będzie karana jako wykroczenie służbowe.

§. 26.

W przypadkach nieobecności w służbie usprawiedliwionej stosownie do postanowień powyższych (§§. 18, 20, 23 aż do 25), poczmistrze pobierają ciągle swoje dochody służbowe.

§. 27.

Poczmistrze obowiązani są należeć do stowarzyszenia emerytalnego funkeyonaryuszów pocztowych na prowincji i o swojej każdorocznjej pensji rocznej uwiadomić to stowarzyszenie, którego statut stanowi podstawę do oceniania ich roszczeń do emerytury.

§. 28.

Minister handlu może poczmistrzów I. klasy Składu osobowego, którzy położyli szczególne załugi, mianować *ad personam* poczmistrzami starszymi. Mianowanie to nie ma jednak żadnego wpływu na kolej służbową i na wymiar płac.

§. 29.

Poczmistrze płci męskiej mają prawo nosić odzież służbową przepisaną rozporządzeniem całego Ministerstwa z dnia 20. października 1889, Dz. u. p. Nr. 176 (Dz. roz. pocz. i tel. Nr. 93) dla rzeczywistych urzędników rządowych IV. kategorii, z tą różnicą, że na mundurze zamiast złotych sznurów naramiennych, znajdująca się mają klapy naramienne na wzór tych, które rozporządzeniem Ministerstwa handlu z dnia 30. września 1891, Dz. u. p. Nr. 149 zaprowadzone zostały dla urzędników szóstej aż do ósmej klasy mundurowej w służbie kolej żelaznych. Odznaki dystynkcji stanowią rozetki złote na klapach naramiennych a mianowicie poczmistrze starsi mają ich po trzy, poczmistrze I. klasy Składu osobowego po dwie a poczmistrze II. klasy Składu osobowego po jednej. Klapy naramienne znajdująca się mają także na płaszczu mundurowym.

Poczmistrze są nadto uprawnieni nosić w służbie urzędowej wewnętrznej stosownie do postanowień punktu III. rozporządzenia z dnia 3. września 1890, l. 1778/M. H. (Dz. roz. pocz. i tel. Nr. 93) bluzę mundurową zaprowadzoną rozporządzeniem z dnia 1. września 1890, l. 1778/M. H. (Dz. roz. pocz. i tel. Nr. 85) z tą różnicą, że odznaki dystynkcji w ilości wyżej podanej, zrobione być mają ze srebra zamiast ze złota.

Poczmistrzynie mają prawo nosić w służbie urzędowej wewnętrznej powyższą bluzę mundurową a to z odznakami dystynkcji ich stanowisku odpowiedniemi. Bluza powinna być w stanie opięta paskiem skórzany czarnym z klapą przedstawiającą orła cesarskiego z białego metalu. Poczmistrzyniom nie służy prawo noszenia innych części umundurowania.

§. 30.

Dyrekcje poczt i telegrafów są upoważnione do udzielania poczmistrzom zaliczek bezprocentowych pod warunkami przepisanyymi do udzielania zaliczek rzeczywistym urzędnikom rządowym a to aż do wysokości pensji trzymiesięcznej pod warunkiem zwrotu w najwięcej 20 ratach miesięcznych.

§. 31.

Poczmistrze płci męskiej mogą w razie objęcia na skarb urzędu pocztowego, którego są przełożo-

nymi, być mianowani oficjalami pocztowymi z uwolnieniem od egzaminu do ruchu.

Pominawszy ten przypadek, poczmistrze mogą być przyjęci na etat asystentów pocztowych, o ile czynią zadość warunkom powszechnym.

§. 32.

Poczmistrze mogą być przeniesieni do innego urzędu pocztowego I. lub II. klasy w okręgu ich dotyczącej lub innej dyrekcyi. Przeniesienie to może nastąpić na prośbę, z urzędu lub za karę.

Przeciw przeniesieniu z urzędu służy poczmistrzom rekurs do Ministerstwa handlu, który wniesie należy drogą służbową w przeciągu dni ośmiu a który ma skutek odwłaczający.

Przeniesienie poczmistrza do urzędu pocztowego III. klasy może być zarządzane tylko drogą dyscyplinarną za karę.

Zamierzona za wspólną zgodą wzajemną zamiana służby może być poczmistrzom dozwolona.

W razie przeniesienia na prośbę (z powodu zamiany służby), jakież w razie przeniesienia za karę, koszta przesiedlenia ponosi poczmistrz z własnych funduszy.

Toż samo ma miejsce wtedy, gdy poczmistrz z powodu swego posunięcia do I. klasy Składu osobowego zostanie przeniesiony do urzędu pocztowego I. klasy.

Poczmistrze przeniesieni z urzędu mają prawo:

- do zwrotu kosztów podróży kolej żelazną lub statkiem parowym na miejscowościach II. klasy, tużdzież kosztów dojazdu i odjazdu do stacji i od stacji w kwocie ryczałtowej po 1 koronie za każdy dojazd i odjazd;
- do zwrotu kosztów podróży, której nie można odbyć ani koleją ani statkiem parowym w stałej kwocie po 36 h za kilometr drogi;
- do dyet za każdy dzień do odbycia podróży bezwarunkowo potrzebny a mianowicie poczmistrze I. klasy Składu osobowego po 7 K. poczmistrze II. klasy Składu osobowego po 6 K dziennie;
- do przesiedlnego, które poczmistrzom żonatym lub wdowcom, mającym do wyżywienia więcej niż dwoje dzieci, wymierzyć należy w kwocie pensji trzymiesięcznej; żonatym tużdzież wdowcom mającym do wyżywienia najmniej jedno dziecko, w kwocie pensji dwumiesięcznej; nakoniec poczmistrzom stanu wolnego lub wdowcom bezdzietnym w kwocie równej pensji jednomiesięcznej.

§. 33.

Urząd pocztowy I. lub II. klasy bierze się w administrację:

1. Gdy poczmistrz

- a) ma oddalić się dla odbycia służby wojskowej pod chorągwią lub
- b) ma udać się na ćwiczenia wojskowe;

2. gdy poczmistrz zostanie wybrany do publicznego ciała reprezentacyjnego, na czas nieobecności poczmistrza w skutek tego w miejscu służby;

3. gdy poczmistrz

- a) z powodu choroby dłużej niż ośm dni trwającej, lub
- b) z powodu uzyskanego urlopu, nie może wcale pełnić swoich powinności służbowych;

4. w razie zawieszenia poczmistrza w urzędowaniu;

5. gdy urząd pocztowy zostanie opróżniony, aż do obsadzenia napowrót.

Nadto w takich przypadkach, gdy w urzędzie pocztowym nieskarbowym zająć pod względem ruchu stosunki nienormalne, dyrekcyom poczt i telegrafów zastrzeżone jest poruczenie kierownictwa urzędu urzędnikowi ruchu mającemu stopień najmniej X. klasy. W ciągu trwania tego zarządzenia dotyczący poczmistrz podlega ustanowionemu kierownikowi urzędu. Dyrekcyje poczt i telegrafów mogą w przypadkach takich przydać dotyczącemu urzędowi pocztowemu także jeszcze innych pomocników. Wymiar i pobór płac poczmistrza nie podlega w przypadkach takich żadnej zmianie a koszta, jakich wymaga skarbowe kierownictwo urzędu, idą na rachunek zakładu poczt i telegrafów.

§. 34.

W razie zaprowadzenia administracji upoważnienia służące poczmistrzowi na zasadzie jego stosunku służbowego, przechodzą w ogólności na administratora przez dyrekcyę poczt i telegrafów ustanowionego, o ile wymagają tego okoliczności poszczególnego przypadku.

W szczególności w przypadku wzmiankowanym w §. 33, punkt 4 odejmuje się poczmistrzowi na czas trwania administracji wydawanie jakichkolwiek zarządzeń służbowych lub wykonywanie czynności odnoszących się do sprawowania służby w urzędzie pocztowym wziętym w administrację. Administrator winien jednak działać w porozumieniu z poczmistrzem pod względem rozporządzenia

pomocnikami, rozwiązania stosunku służbowego z nimi, przyjęcia nowych pomocników, tudzież pod względem rozporządzania sprzętami biurowymi i rekwizytami, jakież lokalami urzędowymi; w razie sprzeciwiania się poczmistrza, administrator postarać się ma o decyzję dyrekcyi poczt i telegrafów, jeżeli zwłoka nie grozi niebezpieczeństwem.

W przypadkach §. 33, l. 1 aż do 3, poczmistrzowi służy prawo podania wniosku co do osoby administratora, dyrekcyje poczt i telegrafów nie są jednak obowiązane trzymać się tego wniosku.

§. 35.

Pod względem płac i należytości w przypadkach administracji w §. 33 pod l. 1 aż do 5 wzmiankowanych, stosują się następujące prawidła:

1. Płace przywiązane nieodzwonnie do warunku załatwiania służby osobiście (§. 2, l. 7) odejmują się poczmistrzowi i przechodzą na te osoby, które wykonywają dotyczącą służbę;

2. pensję (dodatek z powodu dawności służby), pominawszy przypadek opróżnienia posady poczmistrza (§. 33, l. 5), wstrzymuje się tylko w razie wstąpienia poczmistrza do służby wojskowej, tudzież w przypadku zawieszenia w urzędowaniu;

3. z innych płac pokrywać należy przedwysztkiem każdorazowe wydatki bieżące stosowne do przeznaczenia poszczególnych płac; resztę zaś, gdyby pozostała, zachować należy w przypadkach 1, 2 i 3 do rozporządzenia poczmistrza, w przypadku 5 odebrać na rzecz skarbu;

4. w przypadkach oznaczonych w §. 33 pod l. 1, 2, 3 i 5, koszta administracji ponosić ma zakład poczt i telegrafów; do kosztów tych należą w szczególności, jeżeli w skutek administracji zaczodzi potrzeba wysłania na zastępce pomocnika (ekspedytora pocztowego) do dotyczącego urzędu, płace osobiste, koszta podróży i według okoliczności ryczałtowe dzienne wysłanego pomocnika;

5. dalsze postępowanie z płacami w przypadkach administracji spowodowanych zawieszeniem poczmistrza w urzędowaniu, urządzą postanowienia §. 39, III;

6. co do należytości poczmistrzów, którzy wstępują do czynnej służby wojskowej w razie uruchomienia i tych, którzy są użyci do służby telegraficznej polowej lub do służby pocztowej polowej wydane będą osobne postanowienia.

§. 36.

Stosunek służbowy poczmistrzów rozwiązuje się całkiem:

1. W skutek zrzeczenia się służby (§. 37);

2. co do poczmistrzyni, w razie wyjścia za mąż, jeżeli dyrekcyja poczt i telegrafów nie pozwoliła im pozostać nadal w urzędzie;

3. w skutek przeniesienia w stały stan spoczynku (§. 38);

4. w skutek oddalenia ze służby (§. 39);

5. przez śmierć.

§. 37.

Poczmiestrzom nie można z reguły wzbraniać dobrowolnego wystąpienia ze służby (rezygnacji) z jednocześnie zrzeczeniem się tytułu, kolej służbowej, płac i wszelkich innych praw ze stosunku służbowego wynikających.

Właściwą do przyjęcia rezygnacji jest przekształcona dyrekcyja poczt i telegrafów.

Rezygnacja jednak ma być przyjęta dopiero wtedy, gdy dalsze odbywanie się służby zostanie urządzone i kasa będzie według przepisów oddana.

Przyjęcie rezygnacji poczmistrza pozostającego w śledztwie sądowo-karnem lub dyscyplinarnem zastrzeżone jest Ministerstwu handlu.

§. 38.

Poczmiestrzów czasowo niezdolnych do służby z powodu choroby dłużej niż rok trwającej, która jednak nie jest nieuleczalna, przenieść należy w czasowy stan spoczynku.

Poczmiestrzom przeniesionym w czasowy stan spoczynku służy przez pięć lat najbliższych prawo otrzymania napowrót posady za udowodnieniem wyzdrowienia, w przypadku zaś tym umieszczeni być mają bez względu na trwanie czasowego uwolnienia, o ile są wolne miejsca w Składzie osobowym, ile możliwości w tej klasie i w tym stopniu, w którym znajdowali się w czasie przeniesienia w stan spoczynku.

Lecz aż do upływu tego przekągu czasu poczmistrz kwieskowany jest także obowiązany, jak tylko ustanie przyczyna przeniesienia w stan spoczynku, wstąpić napowrót do służby z umieszczeniem w Składzie osobowym stosownie do czasu wysłużonego w dotyczącej klasie. Wzbranianie się ma skutek zrzeczenia się urzędu.

Po upływie rzeczonego okresu ma nastąpić przeniesienie w stały stan spoczynku.

Pominawszy postanowienie powyższe, przenieść należy poczmistrzów w stały stan spoczynku,

gdy z powodu choroby cielesnej lub umysłowej staną się całkiem niezdolnymi do służby.

§. 39.

I. Przepisy dotyczące się postępowania dyscyplinarnego z urzędnikami rządowymi a w szczególności postanowienia rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. marca 1860 (Dz. u. p. Nr. 64), mają być odpowiednio do poczmistrzów stosowane. Jednakże, jeżeli ma nastąpić przeniesienie za karę w sposób przepisany w §. 6 rzeczonego rozporządzenia pod l. 1 lub 2, a w tym ostatnim przypadku z jednocześnie zmianą miejsca służby, orzeczenie opiewać może w ten sposób, że poczmistrza przenosi do urzędu pocztowego III. klasy, w którym to razie tenże ma być prowadzony *extra statum* i pod względem pensji postąpić z nim należy według postanowienia wydanego w wyroku dyscyplinarnym a pod względem innych płac według przepisów, tyczących się odnośnego urzędu pocztowego III. klasy.

II. Jeżeli poczmistrz zawieszony w urzędowaniu nie może ponosić kosztów swojego utrzymania i swojej rodziny, wyznaczyć mu należy alimenta a to z reguły dopiero na jego formalną prośbę i tylko w tym razie z urzędu, gdyby powszechnie było wiadomo, że to jest potrzebne.

Alimenta wymierzyć należy odpowiednio potrzebie w wysokości jednej trzeciej aż do dwóch trzecich części rocznej pensji dotyczącego poczmistrza.

III. Jeżeli zawieszenie w urzędowaniu zostanie drogą rekursu uchylone lub, jeżeli poczmistrz zawieszony w urzędowaniu zostanie w śledztwie dyscyplinarnem uznany w końcu za całkiem wolnego od winy, w takim razie należy mu się wypłata całej zawieszonej pensji i reszty innych płac, jakaby pozostała po pokryciu wydatków z potrąceniem alimentów jakie otrzymał, natomiast koszta administracji wziąć ma na siebie rząd.

Lecz jeżeli poczmistrz zawieszony w urzędowaniu nie został uznany za całkiem wolnego od winy, nie ma prawa do późniejszej wypłaty pensji, gdy jednak wstrzymane kwoty częściowe pensji razem z resztą wszelkich innych płac pozostałą po pokryciu wydatków bieżących nie wystarczają na pokrycie kosztów administracji, nie jest obowiązany zaspokoić niepokrytej reszty tych kosztów. Nadwyżki obciążonych płac, jeżeliby pozostały po pokryciu wydatków bieżących i kosztów administracji, mogą być zwrócone poczmistrzowi, który był zawieszony w urzędowaniu, w tym względzie zaś postanawia dotycząca dyrekcyja poczt i telegrafów przy sposobności wykonania prawomocnego wyroku dyscyplinarnego a względnie przy uwiadamianiu o ostatecznej decyzyi drugiej instancji.

§. 40.

Poczmistrze są odpowiedzialni za wszelką szkodę, którą skarb poniesie w ich urzędzie z ich winy lub winy ich pomocników, mianowicie przez przekroczenie lub zaniedbanie przepisów służbowych i instrukcji.

W szczególności poczmistrz jest odpowiedzialny za należny pobór pieniędzy skarbowych, za utrzymywanie rachunku tych pieniędzy, za ich zachowywanie i odsyłanie, za bezpieczne zachowywanie posyłek, za punktualne ekspedywanie i właściwe doręczenie takowych, wreszcie za wszelkie zginiecie i uszkodzenie posyłek w skutek nieuczciwego lub niezgodnego z przepisami postępowania.

§. 41.

Odpowiedzialność poczmistrzów za pomocników nie podlega ograniczeniu także w przypadku administracji zaprowadzonej stosownie do §. 33, l. 1—4.

Poczmistrz jest odpowiedzialny także za szkodę, która powstała z winy administratora i pomocników przez administratora przyjętych. Jednakże jest wolny od tej odpowiedzialności w przypadkach §. 33, l. 1—3, jeżeli administrator ustanowiony został przeciw jego wnioskowi, tudzież w przypadku §. 33, l. 4, jeżeli zawieszenie w urzędzie zostało drogą rekursu uchylone, lub jeżeli został uznany za wolnego od winy (§. 39, III, ustęp 1).

§. 42.

Wszelkie pretensje zakładu poczt i telegrafów (skarbu) do poczmistrzów, jeżeli pretensje te wywodzone są jedynie ze stosunku służbowego, wyrownane być mają drogą administracyjną.

Przeto pod tym względem nie służy poczmistrzom żaden środek prawnego, którego moznaby użyć na drodze sądowej, lecz podlegają oni wyłącznie orzeczeniu właściwych Władz administracyjnych; we wszystkich takich przypadkach obliczenia, tyczące się wynagrodzenia szkody i wszelkich innych wydatków, które mają być zaspokojone, wygotowane przez dyrekcyę poczt i telegrafów, o ile to jest potrzebne, w porozumieniu z departamentami rachunkowymi, jak niemniej wszelkie urzędowe karty, środki pomocnicze i wykazy uważane są za dokumenty dostarczające dowodu przeciw poczmistrzom.

§. 43.

Wszelkie orzeczenia, mające na celu ściągnięcie drogą administracyjną w myśl §. 42 pretensji rządu do poczmistrza, powinny być wystosowane do osoby tego poczmistrza, który jest obowiązany wynagrodzić szkodę i mają zawierać dokładną kwotę pretensji, która ma być nagrodzona, przytoczenie

przepisów zastosowanych do przypadku i odpowiednie uzasadnienie zastosowania tych przepisów do szczególnego przypadku, nakoniec oznajmienie, że rekurs jest dozwolony (§. 44).

Doręczenia takich orzeczeń są ważne i poczyńają biedz od ich uskutecznienia, jeżeli orzeczenie doręczono dotyczącemu poczmistrzowi osobiście.

§. 44.

Poczmistrzowi, do którego wystosowane jest orzeczenie nakazujące wynagrodzenie szkody a wydane w myśl §§. 42 i 43, służy prawo odwołania się do Ministerstwa handlu w przeciągu 6 tygodni od dnia doręczenia. W termin rekursowy nie wlicza się dnia doręczenia.

Rekursy takie mają skutek odwloczny, zakładowi poczt i telegrafów służy jednak prawo poczynienia kroków do tymczasowego zabezpieczenia.

Rekursy wnosić należy najpóźniej w ostatnim dniu terminu rekursowego do przełożonej dyrekcyi poczt i telegrafów, w przeciwnym razie mają być bezzwłocznie odrzucone z powodu uchybienia terminu.

§. 45.

Dyrekcje poczt i telegrafów mogą bez wdania się sądów zarządzić drogą kompensaty potrącenia z pensji celem ściągnięcia lub zabezpieczenia pretensji skarbowych ze stosunku służbowego wynikających i potrącenia te mogą kasy uskuteczniać bezpośrednio lub przez Władze nad niemi przełożone.

Potrącenia te, które zarządzać należy ze względem na wysokość pretensji skarbowej i na możliwość utrzymania się osoby, do wynagrodzenia szkody obowiązanej, nie powinny przenosić trzeciej części pensji dotyczącego poczmistrza.

Prawa trzecich osób już dawniej nabyte nie mogą w żadnym względzie tamować takich potrąceń.

Celem ściągnięcia pretensji, które zakład poczt i telegrafów (skarb) stosownie do §. 42 ma do poczmistrza, jeżeli obowiązany do wynagrodzenia szkody, nie chce zaspokoić ich dobrowolnie, można na zasadzie orzeczenia administracyjnego, wynagrodzenie szkody nakazującego, wyjechać drogą sądową zabezpieczenie a względnie egzekucję.

Z alimentów (§. 39) nie można nic potrącać nawet na rzecz skarbu.

§. 46.

Jeżeli pretensja zakładu poczt i telegrafów (skarbu) do poczmistrza ma być ściągnięta przez zrealizowanie kaucji służbowej, którą tenże złożył,

w takim razie, jak tylko prawomocnem orzeczeniem administracyjnym będzie zawyrokowane, że dotyczący poczmistrz jest obowiązany wynagrodzenie szkody uiścić, przystąpić należy bez dalszego orzeczenia sądowego do sprzedania na giełdzie papierów wartościowych na kaucję złożonych lub do zastrania kaucji złożonej w gotówce a w tym względzie nie mają być skarbowi przeszkodą ani inne roszczenia, jakieby osoby prywatne czyniły do tych papierów kaucyjnych, ani konkurs do majątku poczmiestrza, gdyby został otwarty.

§. 47.

Gdy pomiędzy zakładem poczt i telegrafów (skarbem) a poczmistrzami powstanie spór o roszczenia, którego nie można załatwić w postępowaniu administracyjnym, ponieważ należy do sądów zwyczajnych, jakotęż w ogóle we wszystkich tych przypadkach, w których zakład poczt i

telegrafów (skarb) ma wystąpić przed sądami przeciw poczmistrzom jako powód lub udawać się do sądów celem wyjednania środków zabezpieczających lub egzekucyjnych zakład poczt i telegrafów (skarb) — o ile nie chodzi o sprawę sporną, która mocą ustawy zastrzeżona jest szczególnemu sądowi, ma prawo działać także w sądach rzeczowo właściwych w siedzibie prokuratury skarbowej do zastępowania go w dotyczącym przypadku powołanej.

§. 48.

Postanowienia normalne mogą być każdego czasu zmienione, jednakże tylko bez uszczerbku dla rzeczywistego poboru pensji służącego poczmistrzom w chwili zmiany i bez naruszenia stałego charakteru i ich stosunku służbowego.

Call r. w.

Wyciąg

z „Porządku służbowego dla urzędników i sług podlegających III. sekcyi Ministerstwa handlu“.

(Ogłoszonego na zasadzie Najwyższego postanowienia z dnia 28. listopada 1852 rozporządzeniem Ministerstwa handlu z dnia 16. grudnia 1852, l. 2649, Dz. rozp. Nr. 100 z r. 1852.)

§. 14.

Urzędnicy i słudzy są odpowiedzialni za ścisłe wypełnianie przepisów służbowych i instrukcji, które są dla nich wydane.

Są oni obowiązani wykonywać poruczone im czynności sumiennie, zgodnie z ustawami i spełniać wszelkie zarządzenia swoich przełożonych tyczące się spraw urzędowych.

Zarządzenia, które podwładnych urzędników mogą narażać na odpowiedzialność, wydawać należy ile możliwości piśmiennie.

§. 15.

Urzędnicy i słudzy mają zachowywać ścisłe tajemnice urzędowe, chociażby tylko z rozmowy o nich się dowiedzieli i są do tego obowiązani nawet po wystąpieniu ze służby rządowej.

§. 16.

Urzędnikom i sługom, dopóki rzeczywiście służą lub jakiekolwiek emolumenta z kasy państwa pobierają, zakazane jest ogłaszać drukiem zażaleń swoich przeciw zarządzeniom przełożonych lub jakichkolwiek innych stosunków swoich ze związku służbowego wynikających.

§. 17.

Wymaga się od każdego urzędnika rządowego i sługi, żeby także w życiu prywatnym postępował odpowiednio swojemu stanowisku i honorowo.

§. 18.

Urzędnicy i słudzy wystrzegać się mają jak najścisiej przyjmowania jakichkolwiek podarunków w sprawach urzędowych.

W y c i ą g

z instrukcyi dla c. k. zawiadowców urzędów pocztowych.

(Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 14. lutego 1851, l. 657, Dz. u. p. Nr. 24 z r. 1851.)

§. 3.

Zawiadowca urzędu pocztowego obowiązany jest, o ile służba tego wymaga, współdziałać w manipulacji ile możliwości osobiście i stosownie do potrzeby uczestniczyć także w nocnej służbie ekspedyjnej, nad którą nadzór należy do jego obowiązków.

§. 4.

Zawiadowca urzędu pocztowego winien wykonywać spiesznie i punktualnie polecenia otrzymane od przełożonej dyrekcyi poczt i chętnie czynić zadość wymaganiom służbowym komisarzy pocztowych a w pilnych wypadkach także wymaganiom innych dyrekcyi poczt.

§. 6.

Zawiadowca urzędu pocztowego powinien udzielać gronu urzędowemu potrzebnych wskazówek i objaśnień i powinien starać się wzbudzać w swoich podwładnych uczucie służbowego honoru, w szczególności zaś wpływać usilnie na to, żeby względem publiczności zachowywali się zawsze z przyzwoitością i żeby zawsze i dla wszystkich okazywali się uprzejmymi i uprzedzającymi.

§. 11.

Chociaż każda w ogólności osoba, której sprawowanie służby manipulacyjnej jest poruczone, obowiązana jest trzymać się odnośnych przepisów i jest odpowiedzialna za scisłe zachowywanie tako-

wych, to jednak do obowiązków zawiadowcy urzędu pocztowego należy nadzór nad czynnościami wszystkich podwładnych w poszczególnych gałęziach manipulacji i rachunkowości.

§. 12.

Zawiadowca urzędu pocztowego winien więc w szczególności czuwać nad tem:

1. żeby przepisane protokoły, książki do zapisów i dzienniki były utrzymywane należycie i odpowiednio celow;

2. żeby istniejące taryfy, miloskazy, przeglądy, instrukcje itd. w ogóle wszystkie środki pomocnicze potrzebne do załatwiania według przepisów całej służby manipulacyjnej znajdowały się w dostatecznej ilości i żeby te, które przeznaczone są dla publiczności, były wywieszone w stosownych miejscach i żeby tym sposobem także wszelkie inne urządzenia, tyczące się służby lokalnej, dochodziły do publicznej wiadomości;

3. żeby się znajdowały rewersy odbiorcze przez adresatów podpisane, tyczące się posyłek pocztowych, które nadeszły do doręczenia i zostały odebrane i żeby te rewersy, jakoteż arkusze korespondencyi były zachowywane w należytym porządku;

4. żeby posyłki pocztowe, które zostaną oddane i nadęją, były bezpiecznie zachowywane aż do ich odesłania lub doręczenia, żeby je doręczano we właściwym czasie i żeby z temi, które nie mogą być doręczone, postępowano według przepisów;

5. żeby czynności urzędowe wewnętrzne urządzono jak najodpowiedniej celowi, mianowicie, żeby pod względem wzajemnego oddawania i obejmowania posyłek między oddziałami urzędu zaprowadzono dla ich własnego bezpieczeństwa takie środki kontroli, iżby można było ocenić niewątpliwie odpowiedzialność i obowiązek wynagrodzenia szkody co do każdego w szczególności funckionario usza pocztowego;

6. żeby czas do oddawania posyłek na pocztę, do przyjmowania podróżnych itp. był ile możliwości jak najdłuższy, żeby doręczanie uregulowano ze względu na obrót lokalny i na stosunki kursu poczty, tudzież żeby się odbywało jak najwięcej razy;

7. żeby pieniądze odsyłano w należytym czasie i żeby w kasach podręcznych nie leżało nigdy więcej pieniędzy jak niezbędnie potrzeba do dziennego obrotu służbowego;

8. żeby rachunki składano w wyznaczonym czasie i żeby dotrzymywano terminów do wyjaśnienia niedokładności rachunkowych i do nadsyłania przepisanych podań peryodycznych; nakoniec

9. żeby zapobiegano wyrządzaniu szkody skarbowi, wyzyskiwaniu publiczności i w ogóle nierzetelnemu postępowaniu.

§. 13.

W razie zażaleń, tyczących się sprawowania służby a mianowicie zaniedbanego, spóźnionego lub niewłaściwego doręczenia, uszkodzenia, zginięcia lub niewłaściwego taksowania posyłek pocztowych, jakoteż mylnego wyekspedybowania lub wskazania drogi posyłce, zawiadowca urzędu pocztowego obowiązany jest poczynić niezwłocznie dochodzenia, wydać stosownie do ich wyniku najodpowiedniejsze zarządzenia lub według okoliczności postarać się o zarządzenia przełożonej dyrekcyi poczt.

§. 16.

Zawiadowca urzędu pocztowego ma sam utrzymywać protokół odezw rozpisowych, gdzie zaś to jest niemożelne z powodu wielkiej rozciągłości czynności, ma kazać utrzymywać go pod swoim bezpośredniem nadzorem i odpowiedzialnością, w którym to razie jednak zawsze tylko zawiadowca urzędu pocztowego ma otwierać nadchodzące odezwy rozpisowe.

§. 21.

Nadchodzące akta winien zawiadowca urzędu pocztowego sam otwierać, zaciągać i załatwiać a do wewnętrznego obrotu służbowego zaprowadzić ma przepisane książki raportowe.